

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Stevige sociale teams en solide sociale basis

Collegedatum: 9 september 2025

Kernboodschap

Met dit voorstel zetten we duidelijke stappen naar de doelen van de Hervormingsagenda Jeugd. We bieden meer hulp aan de voorkant, bijvoorbeeld door de inzet van welzijnswerk en doordat 20% van de begeleiding direct vanuit het Sociaal team komt. Zo voorkomen we dat problemen groter worden en dat er later duurdere zorg nodig is. We leggen hiermee de basis voor stevige sociale teams en een sterke sociale basis. Dit zorgt ervoor dat inwoners sneller en dichter bij huis geholpen worden. In de jaren na 2026 bouwen we dit verder uit. Dit is belangrijk, omdat het zowel financiële voordelen oplevert door lagere zorgkosten op de lange termijn, als maatschappelijke winst door betere en snellere ondersteuning voor onze inwoners.

Het bestedingsplan 2026 vraagt om € 573.865 uit de ter beschikking gestelde landelijke middelen in de meicirculaire 2025. Deze kosten worden meegenomen in de begroting 2026.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
20-05-2025	Collegevoorstel Robuuste toegang (Z/25/299103)

Toelichting

De Hervormingsagenda Jeugd schrijft voor dat gemeenten per 2028 beschikken over stevige sociale teams en een solide sociale basis. In lijn met dit landelijke beleid is op 20 mei 2025 door het college een eerste bestedingsvoorstel vastgesteld. De voorliggende nota is het vervolg hierop voor het jaar 2026. Dit concrete bestedingsplan 2026 is aangekondigd en toegezegd aan de raad in de Perspectiefnota 2025.

Een belangrijk onderdeel zijn de stevige sociale teams in gemeenten. Deze teams zijn de vaste plek waar inwoners terecht kunnen met vragen over opvoeden, opgroeien en hulp. De sociale teams zijn niet alleen toegang tot jeugdhulp, maar bieden ook zelf hulp. Zo kunnen ze sneller ingrijpen, gezinnen sterker maken en dure specialistische zorg voorkomen. Met de solide sociale basis wordt bedoeld dat mensen zoveel mogelijk steun vinden in hun eigen omgeving. Denk aan familie, vrienden, burens, school, sportclubs en vrijwilligers. Deze basis moet sterk zijn, zodat niet voor elk probleem meteen professionele jeugdhulp nodig is.

We gebruiken bewust de termen *stevig sociaal team* en *solide sociale basis*. De overheid en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gebruiken deze woorden ook. Als wij andere woorden zouden gebruiken, kan dat verwarrend zijn.

Begin 2025 is door het college al besloten om te starten met een robuust sociaal team en een stevige sociale basis. Dit besluit omvatte een bestedingsplan voor de robuuste toegang. Daarin zijn middelen uit bestaande budgetten vrijgemaakt voor:

- Buurtgezinnen: een proeftuin vanaf 2026 waarin gezinnen met lichte opvoedvragen steun krijgen van vrijwillige steungezinnen;
- POH (praktijkondersteuner huisartsen): inzet binnen het sociaal team om huisartsen en inwoners beter te ondersteunen en dure zorg te voorkomen;
- GEM (Ecosysteem Mentale Gezondheid): reservering van middelen voor lokale interventies die jongeren helpen bij hun mentale gezondheid;
- Ouderschapsbemiddeling: voortzetting van ondersteuning bij (complexe) scheidingen;
- Robuust sociaal team: voorbereiding van de implementatie zodat het team naast indiceren ook zelf ondersteuning kan bieden

Het college stelt nu het bestedingsplan 2026 voor. Dit is een volgende stap in het groeipad tot 2028.

Onderdelen bestedingsplan 2026

1. Projectleiding Hervormingsagenda

De uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd is complex en loopt meerdere jaren. Er zijn veel acties, deelprojecten en samenwerkingspartners. Zonder goede aansturing is er risico op vertraging en overlap. Daarom zetten we in 2026 een projectleider in.

2. Kwaliteitsmedewerker/contractbeheer

De vragen over jeugdzorg en Wmo worden steeds ingewikkelder. Ook zijn er steeds vaker maatwerkafspraken nodig met zorgaanbieders. Een kwaliteitsmedewerker zorgt voor duidelijke afspraken, toetsing en contractbeheer. Zo ondersteunen we het sociaal team en waarborgen we de kwaliteit.

3. Ambulante hulp binnen het sociaal team

Het sociaal team moet niet alleen toegang regelen, maar ook zelf hulp bieden. Zo wordt ondersteuning sneller, persoonlijker en dichter bij huis. In 2026 starten we met 20% van de huidige lichte hulp die nu nog door externe aanbieders wordt gedaan. Dit helpt gezinnen sneller en voorkomt dure zorg. Doel is om in 2027 25% en in 2028 30% van de begeleiding binnen het sociaal team te bieden.

4. Gezinscoach

De gezinscoach richt zich op gezinnen met meerdere en complexe problemen. Nu wordt vaak dure orthopedagogische behandeling ingezet. De gezinscoach neemt de regie, werkt met het hele gezin en versterkt het netwerk. Zo verminderen we afhankelijkheid van dure zorg en helpen we gezinnen meer in hun kracht.

5. Langdurige levensloopbegeleiding

Sommige inwoners hebben levenslang en levensbreed ondersteuning nodig, maar niet altijd intensieve zorg. Denk aan inwoners met een beperking of ouderen die zelfstandig willen blijven wonen. Met langdurige begeleiding vanuit het sociaal team kijken we steeds wat iemand nodig heeft. Dit past bij het idee van positieve gezondheid.

6. ZorgDomein

Voor goede samenwerking met huisartsen is een gedeeld digitaal systeem nodig. Huisartsen werken met ZorgDomein voor verwijzingen en terugmeldingen. Door hierop

aan te sluiten, maken we samenwerking sneller en veiliger. Ook praktijkondersteuners jeugd kunnen hier goed mee werken.

Gevolgen

Met dit plan:

- wordt 20% van de jeugdhulp begeleiding in 2026 direct door het sociaal team geboden;
- komt er meer samenwerking met onderwijs, Wmo en GGZ;
- krijgen inwoners sneller passende hulp, dichterbij huis;
- voorkomen we dat jongeren te snel in dure jeugdzorg terechtkomen;

Communicatie

Inwoners merken dat zij vaker direct geholpen worden door het sociaal team. Ook huisartsen, scholen en samenwerkingspartners werken meer samen met het sociaal team. We communiceren via de gemeentelijke kanalen en betrekken partners zoals scholen, huisartsen en vrijwilligersorganisaties actief bij de uitvoering.

Uitvoering of Vervolgstappen

In de Perspectiefnota 2025 is dit bestedingsplan al aangekondigd en als PM- post benoemd. In de meicirculaire 2025 is voor 2026 een bedrag van € 1.085.000 beschikbaar gesteld voor het Groeipad maatregelen Hervormingsagenda als onderdeel van de algemene uitkering.

De onafhankelijke landelijke deskundigencommissie adviseert deze middelen (deels) lokaal in te zetten voor het realiseren van de doelstellingen van de hervormingsagenda en de hiermee samenhangende verplichte verandering naar stevige sociale teams en een solide sociale basis.

In het kader van reëel ramen zijn deze middelen destijds niet direct gereserveerd, in afwachting van een concreet bestedingsplan.

Het financieel effect van dit bestedingsplan 2026 wordt ter integrale afweging voorgelegd aan de raad als onderdeel van de Begroting 2026.

Voor 2027 en verder wordt een nadere financiële uitwerking gepresenteerd het najaar 2026.

De voortgang wordt jaarlijks gerapporteerd bij de perspectiefnota en begroting.

Geheimhouding:

Niet van toepassing